

Lelkésztovábbképzés

a Tiszántúli
Református
Egyházkerületben

2025

Programfüzet

Kedves Szolgatársak!

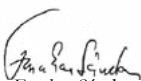
Az utóbbi években, közelebről az utóbbi egy évben hihetetlenül gyors változásoknak lehetünk tanúi: társadalmi-politikai feszültségek, globális gazdasági átrendeződések és azok közvetlen hatásai, a digitalizáció, a tovább gyorsuló individualizáció, a vélemények sokasága, illetve az értékrendbeli pluralizmus korábban nem látott kihívások elé állítja egyházunkat, és benne lelkészi szolgálatunkat. Sokan kiáltanak megújulás után – még többen fejezik ki kétségüket a reformok tekintetében... és hirdetnek meg olyan jövőt, amelynek garanciája – állítólag – a múlt konzerválása. Közben lépten-nyomon szembesülünk „az egy szükséges dologgal” (Lk 10,42): milyen istenkapcsolatról adhatunk számot, és ez hogyan jelenik meg szolgálattunkban, a ránk bízott közösségek életében?

Abban a reménységben, hogy jövőnk mégiscsak Isten kezében van, és hogy szolgálattunk eredményessége tekintetében nem lehet figyelmen kívül hagyni a Szentlélek munkáját, igyekeztünk olyan képzési kínálatot összeállítani, amely a legjobb megoldásokkal kívánja segíteni munkánkat. Másképp fogalmazva: teret engedve a Lélek kreativitásának, ugyanakkor biztosítva a képzések szakmai színvonalát és alkalmazhatóságát, hívjuk és várjuk a szolgatársakat lelkésztovábbképző programjainkra.

Amint arról az elmúlt évben is tájékoztatást adtunk, a 2024-es esztendővel új 6 éves továbbképzési ciklus indult. A 2024-től 2030-ig tartó továbbképzési ciklusban újból 90 kreditpontot kell megszerezni a Lelkésztovábbképző Intézet által e programfüzetben meghirdetett képzések látogatása, vagy más képzések, tanfolyamok, képesítések beszámítása által, a vonatkozó zsinati szabályrendelet értelmében. A nem kimondottan teológiai jellegű, illetve a lelkészi szolgálatot nem közvetlenül segítő képzéseket csak a megszerzendő kreditpontok 30%-nak erejéig lehet egy továbbképzési ciklusban beszámítani.

A 2025-ös év e programfüzetben szereplő lelkésztovábbképzési kurzusait – az érvényes jogi keretszabályozás alapján – ezúttal is a zsinati Országos Továbbképzési Koordinációs Tanács (OTKT) hagyta jóvá, a 2025. február 3-án megtartott akkreditációs ülésén. Ennek alapján ajánljuk e tanfolyamokat egyházkerületünk lelkészei (és testvér egyházkerületek szolgatársai) számára, abban a reményben, hogy sikerül olyan képzést választaniuk, ahol a szakmai-tartalmi szempontok, és a lelkésztársak gyakorlatban szerzett tapasztalatai sikeresen találhatnak egymásra, és új elméleti és gyakorlati ismeretekben elmélyülve, közösségi-lelki élményekkel gazdagodva, megújult lendülettel térhetnek vissza szolgálati területeikre.

Debrecen, 2025. február 5.

Dr. Fazakas Sándor
/egyetemi tanár, intézetvezető/

Gyakorlati tudnivalók

A kurzusokra való jelentkezés határideje: 2025. április 1.
(A határidőn túl jelentkezőknek maguknak kell szállásról gondoskodni.)

A regisztrációs díj befizetése banki átutalás útján teljesíthető. Az átutalást a jelentkezéstől számítva 21 napon belül kell megejteni névvel, címmel, választott képzés kódjával a következő számlaszámra:

*Tiszántúli Református Egyházkerület;
 4026 Debrecen, Kálvin tér 17.
 11738008–20011428*

További információ a Lelkésztovábbképző Intézet munkatársainál
 (tovabbk@drk.hu).

Kihelyezett kurzusok

*Igény és egyeztetés szerint lehetőség van az OTKT által
 korábban már akkreditált képzések különböző helyszíneken és
 időpontokban történő megtartására is.*

*Csoportlétszám: minimum 25 fő
 Regisztrációs díj: képzésenként változó lehet.*

*Képzéssel kapcsolatos további tudnivalók és egyeztetés:
 Dr. Fazakasné Bartha Zsuzsanna
 továbbk@drk.hu; 30/312-7070*

**Jelentkezés minden esetben
 a Lelkésztovábbképző Intézetnél**

Lelkipásztori családi hét

Időpont: 2025. június 22–26.
Helyszín: Berekfürdő, Megbékélés Háza
Tanóra: 0
Szállás, étkezés: A helyszínen fizetendő.

**A jelentkezési lapokat közvetlenül
 a Megbékélés Házába kérjük küldeni!**

Kód:
LT'25.1.

Kijelentés, üzenet vagy munkaeszköz?

Mit jelent az élő Ige a teológiai tudományosság, a személyes lelkiség és az istentisztelet számára?

Jelentkezési határidő: 2025. március 1.

Előadók:	Dr. Fekete Károly (püspök, egyetemi tanár, DRHE) Dr. Kovács Krisztián (egyetemi docens, DRHE) Dr. Németh Áron (egyetemi docens, DRHE)
Időpont:	2025. március 18. és április 1. (2x1 napos képzés)
Helyszín:	Debrecen
Csoportlétszám:	20 fő
Kreditpont:	12
Regisztrációs díj:	14.000.-Ft/fő

Egy sajátos feszültség, de mégis pozitív tapasztalat húzódik meg a lelképásztor Igével való találkozása és foglalkozása mögött. Hiszen egyaránt jelenti az Ige mindhárom, azaz írott, hirdetett és kiabrázolt formájában a mindennapi lelki táplálékot, és a személyes kegyesség, illetve spiritualitás forrását, s egyaránt a lelkészi szolgálathoz szükséges tudományos munka alapja. Egyszerre olyan üzenet, amelyet tovább kell adni a gyülekezetnek az igehirdetés során, amely magán hordozza a lelképásztor egyéni kegyességét, teológiai orientációját, s egyszerre kell objektíven meghatározni az istentisztelet liturgiáját.

A kurzus során a teológiai tudományosság, a személyes lelkiség és az istentiszteleten megszólaló Ige hármassága kerül a fókuszba. Milyen következménye van a lelkészi szolgáltra és egzisztenciára nézve annak, hogy az Ige Isten szava, kijelentés, logosz? Hogyan lehet ez egyszerre a tudományművelés tárgya és a személyes lelkiség origója úgy, hogy elkerüljük mind a merev tudományosságot, mind pedig a szubjektív értelmezést? Hogyan segíthetünk a gyülekezeti tagjainknak abban, hogy személyes kapcsolatot alakítsanak ki az élő Igével, egyben formálva és megélve a kálvini lelkiséget, kegyességet? Mit jelent az élő Igével való találkozás, vele való munka az igehirdetésre való készülés során? Van etikai útmutatása a prédikációnak, s ha igen, mit jelent az a lelképásztor és gyülekezet szempontjából? Milyen reformátori felismerések segíthetnek mindezek elmélyítésében? Mit jelent az élő Ige az istentisztelet megformálásában, hogy egyszerre legyen „igyszerű”, méltó keretet adva a megszólaló Kijelentésnek, ugyanakkor spirituális elmélyüléssé és „lelki-élménnyé” is váljon. Az interdiszciplináris kurzus ezekre a kérdésekre keresi a választ előadások és csoportmunkák formájában.

Ajánlott irodalom:

- FEKETE Károly – LITERÁTY Zoltán – STEINBACH József (szerk.): *Igehirdetők kézikönyve*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2021.
- FEKETE Károly: Kálvin és az istentisztelet, in: Fazakas Sándor (szerk.): *Kálvin időszerepe. Tanulmányok Kálvin János teológiájának maradandó értékéről és magyarországi hatásáról*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2009, 140–181.
- KOVÁCS Krisztián: Az igehallgatás etikája: Avagy mit várhatunk el az igehallgató egyháztagoktól?, in: Zsengellér József – Kodácsy Tamás – Ablonczy Tamás (szerk.): *Felelet a Mondolatra. Tanulmányok a 60 éves Bogárdi Szabó István tiszteletére*, Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem–Pápai Református Teológiai Akadémia–L'Harmattan Kiadó, 2016, 281–295.
- SIBA Balázs – SZABÓNÉ LÁSZLÓ Lilla – LÁNYI Gábor (szerk.): *Leleki éhség. Protestáns spiritualitás a 21. században*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2021.
- ZSENGELLÉR József: *Egy ószövevényes homiletikája. Elmélet és gyakorlat („Szólj”)*. Homiletikai tankönyvek 13), Pápa, Dunántúli Református Egyházkerület, 2022, 11–59.

Nevelés a 21. században:

Z és Alfa generáció, AI és kihívások, IKT eszközök: szempontok a hittanoktatáshoz

Kód:
LT*25.2.

Előadó:	Dr. Szászi Andrea (lelképásztor, vallástanár, pszichopedagógus, katechetikai igazgató-helyettes RPI)
Időpont:	2025. szeptember 10. és 17. (2 délután; 4 óra/délután)
Helyszín:	Zoom
Csoportlétszám:	25 fő
Kreditpont:	8
Regisztrációs díj:	6.000.- Ft/fő

A 21. század pedagógiai kihívásai új megközelítéseket igényelnek a hittanoktatásban is. Azok a gyermekek, akik az általános iskolában a hittanórákon jelen vannak, már az Alfa generáció tagjai, a gimnazisták, ifisek pedig a Z generációhoz tartoznak. A hittanoktatók, lelképásztorok között sokféle generációba tartozó kollégával találkozhatunk. Hogyan tudjuk megérteni egymást? Hogyan segíthetjük a ránk bízott gyermekeket és fiatalokat Isten Igéjének megismerésében, ebben a mai modern világban is? Ez a képzés bepillantást nyújt a generációkról való gondolkodásmódba, a Z és Alfa generáció sajátos jellemzőibe. Továbbá foglalkozunk azzal, hogyan hat, esetleg hogyan alkalmazhatók az IKT eszközök (= Információs és kommunikációs technológia) és a mesterséges intelligencia a hittanoktatásban. Célunk a keresztyén értékrend megőrzése, az Istenhez való kapcsolódás

támogatása úgy, hogy a résztvevők szempontokat és impulzusokat kapnak a diákok életvalóságából, a modern technológiák szerepéről, és praktikus stratégiákat dolgozhatnak ki a jövő (jelen) kihívásainak kezelésére. Szeretettel várjuk mindazokat a lekipásztorokat, hittanokat, akik szeretnék fejleszteni tudásukat a modern technológiai eszközök használatáról és a mai generációk igényeinek megfelelő pedagógiai módszerekről.

Ajánlott irodalom:

A, „Z” generáció katechézise, MRN2019/4, in: <http://refpedi.hu/mrn2019/04/#page=1>

FEGYVERNEKI Gergő: *IKT-s ötlettár*, Budapest, Neteducatio, 2019.

FEGYVERNEKI Gergő – AKNAI Dóra Orsolya: *A mobiltanulás ábécéje pedagógusoknak*, Budapest, Neteducatio, 2019.

PRIEVARA Tibor: *A 21. századi tanár. Egy pedagógiai szemléletváltás személyes története*, Budapest, Neteducatio, 2015.

TÓTH-MÓZER Szilvia – LÉVAI Dóra – SZEKSZÁRDI Júlia (szerk.): *Digitális Nemzedék Konferencia. Tanulmánykötet*, Budapest, ELTE, 2012. Online elérhető: http://www.eltereader.hu/media/2014/05/Digitalis_nemzedek_2012_konferenciakotet_READER.pdf (utolsó megtekintés: 2025. 01. 27.).

[Sz.n.]: *Kutatások a digitális generáció világában*. Online elérhető: <https://www.alfgeneracio.hu/> (utolsó megtekintés: 2025. 01. 27.).

Kód:
LT°25.3.

Mi a jelentősége hitünk és szolgálatunk számára a nicei hitvallásnak?

Előadók:	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár) Dr. Kodácsy Tamás (lelkész, egyetemi docens, SRHE) Dr. Kovács Krisztián (egyetemi docens, DRHE)
Időpont:	2025. szeptember 11.
Helyszín:	Debrecen
Csoportlétszám:	30 fő
Kreditpont:	6
Regisztrációs díj:	8.000.- Ft/fő

Az 1.700 évvel ezelőtt, a Kr.u. 325-ben megtartott első egyetemes zsinatnak és a zsinat által megfogalmazott hitvallási formulának a keresztyénség fejlődésében és az ökumené történetében jelentős szerepe volt és van ma is. A Krisztus istenségéről, a szentháromság lényegéről szóló bibliai tanítás került rögzítésre itt a tévitanításokkal szemben. De további végzései is voltak a zsinatnak, például az egyházi élet struktúrájára, az egyházi tisztségekre, a liturgiára nézve vagy a húsvét ünnepének meghatározása tekintetében. Korunkban, amikor egyre inkább háttérbe szorulnak a hit megélésének és az egyház szolgálatának tartalmi kérdései, a keresztyén egyház önazonossága

(identitása) szempontjából nem lehet eléggé hangsúlyozni e zsinat jelentőségét.

A képzés során bevezető előadások, szakmai diskurzus és közös műhelymunka által keressük a níceai zsinat és hitvallás teológiai és gyakorlati aktualitását a hit és hitvalló egzisztencia, a liturgikus istentiszteleti élet, az egyházi szolgálat, valamint keresztyén életvitel terén.

Ajánlott irodalom:

Óegyházi hitvallások, <https://reformatus.hu/isten-szolt/hitvallasaink/oegyhazi-hitvallasok/>

McGRATH, Alister E.: *Bevezetés a keresztyén teológiába*, Budapest, 1995.

PÁSZTORI-KUPÁN István: Az úgynevezett Niceai–Konstantinápolyi Hitvallás dogmatörténeti háttere, in: Adorjáni Z. (szerk.): *Studia Doctorum Theologiae Protestantis*, I. kötet, Kolozsvár, 2010, 195–218.

Mit akar a Jelenések könyve?

Kód:
LT'25.4.

Előadó:	Dr. Ledán M. István (egyetemi adjunktus, DRHE)
Időpont:	2025. szeptember 22–24.
Helyszín:	Bregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
Csoportlétszám:	20 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	15.000.- Ft/fő

N.T. Wright szellemes megfogalmazása szerint „a Jelenések fura könyv, csaknem annyira fura, mint egynémely olvasója”. Fura olvasókra aligha van különösebb szükség. No és a Jelenésekhez hasonló fura könyvre? Donald Hagner újszövetséges teológus úgy gondolja, hogy az Újszövetségnek szüksége van a Jelenések könyvére mint zárókőre, a Jelenések könyvének pedig szüksége van az Újszövetségre, hogy érthetővé válhasson az üzenete. A mondat második felével minden bibliaolvasó ember, sőt minden újszövetséges kutató egyetérthet. A Jelenések könyve valóban érthetetlen az Újszövetség nélkül. Mi több, érthetetlen az Ószövetség nélkül, és a kánonon kívüli apokaliptikus irodalom ismerete nélkül is. A mondat első felével, ti., hogy az Újszövetségnek szüksége van a Jelenések könyvére, ma is sokan vitatkoznak. Mégpedig azon okok egyike miatt, melyek az óegyház (és a reformáció kora) számára is „gyanússá” tették. Ez az óegyházi (és reformátori) idegenkedés, egyebek mellett, azzal magyarázható, hogy a könyv millenarizmusa (az ezeréves királyságról szóló tanítás) sokak szemében gyanússá vált, mivel ez az elképzelés rendszerint eretneknek bizonyuló keresztyén közösségekben örvendett túlságos népszerűségnek. A könyvet ma is leginkább olyan „rajongók” igyekeznek kisajátítani, akik a jelen és a közeljövő pontos forgatókönyvéként olvassák. Nos, a Jelenéseket nem engedhetjük át fura olvasói-

nak. És nem engedhetjük meg magunknak, hogy a Jelenések könyve idegenné, gyanússá vagy amolyan újszövetségi „függeléké” váljon. Mindenféle olcsó behelyettesítések, felelőtlen számítások helyett a Jelenések magyarázójának felelőssége, hogy a maga korában meg-lássa és megláttassa a könyv által jelzett kihívásokat és veszélyeket. A Jelenések elsősorban nem katasztrófakönyv, nem egy „Armageddón” (mely kifejezés csupán egyszer és mellékesen jelenik meg a műben), hanem sokkal inkább parainézés és vigasztkönyv. A továbbképzőn (stílszerűen) hét perikópán keresztül, ezzel a „fura” könyvvel fogunk meg- és újraismerkedni.

A perikópák, melyek csaknem mindegyike számtalan (félre)értelmezésre ad(ott) okot a következők:

- Jel 2,1–7: Levél az efézusiakhoz;
- Jel 7,1–17: A száznegyvennégyezer;
- Jel 11,1–14: A templom felmérése és a két tanú;
- Jel 12,1–18: A napba öltözött asszony;
- Jel 13,11–18: Az Antikrisztus prófétája;
- Jel 20,1–10: Krisztus ezeréves uralma;
- Jel 21,1–8: Új ég, új föld, mennyei Jeruzsálem.

Az előadássorozatot az apokaliptikus irodalomba, illetve a Jelenések könyvébe való általános bevezetéssel fogjuk megalapozni, majd az igeszakaszok magyarázatát, lehetséges értelmezéseit követően prédikáció vázlatokat fogalmazunk meg.

Ajánlott irodalom:

LEDÁN M. István: *Végidőkbeli mozaikok* (Tíz igetanulmány a Jelenések könyvéből rövid bevezetéssel), Debrecen, Patmosz, 2025 (megjelenés előtt).

KARNER Károly: *Apokalipszis*, Bécs, [Magánkiadás], 1974.

PERES Imre: *A Jelenések könyve*, Debrecen, Patmosz, 2012 (kézirat).

Jelenléted – lakhelyem ima – ahol kegyelmeddel érintesz

Kód:
LT*25.5.

Előadó:	Fekete Márton (lelkipásztor, lelkigondozó, szupervízor, mediátor, lelkikísérő)
Időpont:	2025. szeptember 29. – október 1.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	20 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	15.000.-Ft/fő

Hétköznapjaink egyik kihívása, hogy lépten nyomon spirituális tartalmakkal találkozunk. Ezek egy része nem keresztyén, másik része meg a keresztyén hitvilágból merít. Ez utóbbi, nevezzük lelkiségnek, által használt fogalmak, gyakorlatok rövid áttekintését kínálja a képzés, meghatározva és felmérve a magunk református kegyességének az értékeit, számba véve annak gyakorlatát. Illetve, azt is szándékunkban van megvizsgálni, hogy miként gazdagíthatja a ma lelkipásztorát személyes hitében és a szolgálatában a keresztyén spiritualitás imaformái. A mérce itt is az Úr Igéje: „...mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg...” (1Thessz 5,21)

A személyes csendesség és annak formái a lelkészek szolgálatra való készülésében is fontos szerepet kap, ezért egyfajta „munkaeszközzé” válik. A munkaeszközeink használat közben „erodálódnak”, hasonlóan az imádság, a biblia olvasás és a személyes csendességünk megannyi eszköze is. Így szükséges a megújulás, a felfrissülés. Hogyan kerülhetünk újra és maradhatunk abban az állapotban, hogy Isten jelenléte a „lakhelyünk”, ahol biztonságban vagyunk, megpihenhetünk, regenerálódhatunk, illetve amikor az imaidőnk egyben az az idő is, amikor letagadhatatlanul érezzük Isten kegyelmének az érintését.

Ebben nyújt támpontokat a képzés, feltérképezve, hogy hogyan és honnan indult az imaéletünk, mi történt az évek során velünk, bennünk, hol tartunk most és mi segíti a jövőben imaéletünket és Istennel való kapcsolatunkat?

Mindezt azért, hogy hűek maradjunk abban, amire Jézus elhívott és engedjünk az Ige szavának: „Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.” (ApCsel 20,28)

Ajánlott irodalom:

- KOVÁCS Endre: *Ti azért így imádkozzatok!*, Budapest, Harmat–Örökségünk–Sarutlan Karmelita Nővérek, 2015.
- PETERSON, Eugene H.: *A lelkészi szolgálat három sarokpontja*, Budapest, Harmat, 2019.
- PIOVANO, Adalberto: A rejtekben imádkozz Atyádhoz, in: Uő: *Alázatban járni Istennel*, Bakonybél–Budapest, Szent Maurícius Monostor–L’Harmattan, 2019, 151–182.
- SZEDŐ Dénes: A miatyánkról, in: Weil, Simone: *Ami személyes és ami szent*, Budapest, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, 2009, 256–267.
- THOMAS, Gary: *Megszentelt utak*, Budapest, Harmat, 2017.
- YANCEY, Philip: *Az imádság*, Budapest, Harmat, 2018.

Spiritualitás és mentálhigiéné

A lelképásztor lehetőségei az egészséges lelki élet kialakítására és megőrzésére

Előadó:	Dr. Mézes Zsolt László (egyetemi adjunktus, DRHE)
Időpont:	2025. október 6–8.
Helyszín:	Beregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	15.000.- Ft/fő

„Isten nem nézi az ember személyét...” Gal 2,6

A modern világ és benne a modern ember egyik fő törekvése az önmegevalósítás, az önérvényesítés. Ezt szinte kizárólag a személy és a személyiség köreiben tudja elképzelni a jelenkor világ- és életszemlélete. Az evangélium viszont ennek épp ellenkezőjét tanítja, mégpedig több szinten, egészen a teljes önmegtágadásig: „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát...” (Lk 16,24; Mt 10,38; Mk 8,34).

Mi, vagy ki ez a személy, amit „nem néz” az Isten, és amely körül világi életünk zajlik?

Egyházi és lelkési körökben is közhely, és sokszor életrendező elv a személyes érdekek általi cselekvés, vagy sérelmeknek kiszolgáltatott viszonyulás. E hozzáállás gyökereit tárja fel, valamint spirituális és mentálhigiénés mibenlétét segíti tisztázni a továbbképzés.

A három napos műhelyben dramatikus gyakorlatokkal nézünk rá a személy (*proszipon-persona*), az istenképűség (*imago dei*) fogalmaira, és az önmegtágadás spiritualitásban betöltött szerepét járjuk körül.

A továbbképzésre azokat várjuk, akik nyitottak az alábbi témakörökkel az elmélkedés és a drámajáték eszközeivel való foglalkozásra:

- Mi a személyiség, hogyan működik?
- Miben segíti és miben akadályozza az Istenhez közeledést?
- Mi az istenképűség és a személy kapcsolata?
- A spiritualitás és a lelki egészség lehetőségei
- Az imádság és a kiégés-megelőzés összefüggései.

Ajánlott irodalom:

BAKK-MIKLÓSI Kinga – HÉZSER Gábor: *Pasztorálpszichológia. Rendszer-szintű alapok és gyakorlati szempontok segítőknek*, Budapest–Kolozsvár, Kálvin Kiadó–Exit Kiadó–Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2023.

BUJI Ferenc: *Psychologia christiana*, in: *Ars Naturae* 2 (2011/3–4), 257–270.

„Kapunyitási pánik”

Előadó:	Dr. Thoma László Róbert (lelkipásztor, vallástanár, pszichodráma- és bibliodráma vezető)
Időpont:	2025.október 13–15.
Helyszín:	Beregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	15.000.- Ft/fő

Vajon miért olyan nehéz elkezdni a lelkipásztori szolgálatot? A lelkészek lelki egészségével foglalkozó nagyszabású kutatás szerint a szolgálat első 5 éve döntő jelentőségű a későbbiekre nézve.

Mit kezdünk az ún. „kapunyitási pánikkal”, a lelkési szolgálatba állást övező hiedelmekkel, külső és belső elvárásokkal? Hogyan küzdünk meg a generációs különbségekből adódó feszültségekkel, miben segíthet ez a lelki növekedés útján? Mibe kapaszkodhatunk egy gyülekezetváltás alkalmával, vagy nagyobb, a lelkési hivatásunkat érintő változások idején?

A képzés célja azon lelkipásztor kollégák segítése, akik küzdenek a lelkési hivatásba való megérkezéssel, a gyülekezeti/intézményi szolgálatban jelen lévő erős szerepkeretekkel, akik a felnőtté válás és a lelkésszé válás krízisét egyszerre élik át.

A továbbképzésre várjuk azokat, akik szolgálatuk első 5 évében vannak, illetve akiknek szolgálati helyzetében alapvető változás zajlik.

Az elméleti blokkok mellett sok helyzetgyakorlattal, csoportos feldolgozással, dramatikus megjelenítési lehetőséggel is fogunk dolgozni, a csoportra szabott differenciált módon.

Néhány témakör:

- A kapunyitási helyzet bibliai antropológiai és lélektani reflexiói.
- Saját élethelyzet, érintettség megértése, megoldási alternatívák feltérképezése.
- A narratív identitásfejlődés sajátosságai.
- A református lelkész szerephez kapcsolódó általános szerepvárások ismerete.
- A generációk eltérő valóságértelmezésének, célkitűzéseinek ismerete.

Ajánlott irodalom:

KOZSOR Nóra – MIHÁLYI Fruzsina: *Kapunyitási pánik*, Budapest, Jaffa Kiadó, 2023.

SIBA Balázs: *Isten és élettörténet*. Budapest, Loisir Könyvkiadó, 2010.

SIBA Balázs: Pasztorálteológiai megfontolások a lelkési szolgálatról, in: *Confessio* 42 2018/3. Online elérhető: <https://confessio.reformatus.hu/20244/20241> (utolsó meglátogatás: 2025. 01. 27.).

Etikai kérdések a gyülekezetben 2. – „Taníts minket úgy számlálni napjainkat...”

Az élet végén felmerülő etikai kérdések

Előadó:	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE) további meghívott előadók (szakorvos, jogász)
Időpont:	2025. november 3–5.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	15.000.- Ft/fő

Jelen továbbképző szeminárium keretében az élet végén felmerülő etikai kérdések jogi, teológiai, orvosi és lelkigondozói megközelítéseit vizsgáljuk, valamint e kérdések jelentőségét a lelkeszi szolgálat és a gyülekezeti élet számára. Mint köztudott, a közelmúltban a magyar társadalmat élenként foglalkoztatta az asszisztált öngyilkosság, illetve az aktív eutanázia kérdése (pl. Karsai Dániel alkotmányjogász betegsége és „méltó halál” társadalmi követelése kapcsán). Az egyházak is arra kényszerültek, hogy hallassák álláspontjukat a nyilvánosság előtt. De hogyan érinti mindez a lelkészeket és a gyülekezeti tagokat, milyen adekvát válaszokat lehet adni a református keresztyén etika szempontjából és hogyan kísérjük az érintetteket, valamint hozzátartozóikat?

A képzés az „Etikai kérdések a gyülekezetben” sorozat része. A gyülekezeti szolgálat során olyan etikai kérdések és problémák merülnek fel, amelyek megválaszolása adott esetben kényes kihívások, dilemmák, sürgető döntések elé állítják a lelkészt, a vallástanárt, a gyülekezetet iránt elkötelezett egyháztagot, de magát a hívők közösségét is. Az egyház, mint egyház nem térhet ki az erkölcsi véleményformálás kötelezettsége elől, hiszen e téren a hit gyakorlati konzekvenciáiról, a hívő ember és közösség hitelességéről van szó. Egyébként a reformátori egyházak küldetéséhez hozzá kell, hogy tartozzon az erkölcsi véleményformálás kialakításának kötelezettsége, azzal a céllal, hogy segítse a hitről való számadás megfogalmazását (1Pét 3,15) az egyház és a társadalom nyilvánossága előtt. Erre viszont csak akkor lesz képes az egyén és az egyház, ha a társadalom, vagy a tudomány- és technika világa felől érkező kérdéseket nem hagyja figyelmen kívül, hanem reflektál rá és keresi a hit tartalmának aktuális megfogalmazását, a gyülekezet kommunikatív és felelősséget vállaló közösségében.

Ajánlott irodalom:

Méltósággal távozni. A MEÖT elnökségének és Szociáletikai Bizottságának állásfoglalása az életfentartó kezelésekről és életvégi döntésekről (2024),
https://www.meot.hu/dokumentumok/2024szocet/Meltosaggal-tavozni_nyilatkozat_MEOT_240515.pdf

FAZAKAS SÁNDOR – FERENCZ ÁRPÁD (szerk.): *Ideje van az életnek és ideje van a meghalásnak. Életvégi döntések keresztyén etikai megközelítése (Szk 6)*, Debrecen, 2014.

OROSZ GÁBOR VIKTOR: A születés és a halandóság etikája, in: Fazakas S. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Budapest, 2017, 208–222.

Emberközi kapcsolataink

*Egy alternatív vitarendezési lehetőség eszközei
a konfliktusok világában*

Kód:
LT'25.9.

Előadó:	Szabó-Rácz Vera (lelkész, vallásanár, pszichológiai szakreferens, mediátor)
Időpont:	2025. november 10–12.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	15.000.- Ft/fő

Általános tapasztalatként elmondható, hogy ahol két vagy több ember van jelen, és ezek kapcsolatba is kerülnek egymással, ott előbb utóbb a konfliktus is megjelenik. Konfliktusokkal terheltek a gyülekezeteink, iskoláink és lelkési munkánk is. „A hagyományos vezetés-felfogás a konfliktusokat a szervezetek negatív jelenségének tekintette, olyan rossz dolognak, amit lehetőleg el kell kerülni”. Valószínűleg ennek gyökerei arra vezethetők vissza, hogy maga a szó etimológiailag, a latin *configere* szóból eredeztethető, ami fegyveres összeütközést jelent. S mint minden háború és csata, a kollektív tudattalánunkban negatív előjellel rögzült, így erről a szóról is elsősorban olyan dolgok jutnak eszünkbe, mint verekedés, agresszió, gyűlölet, félelem, harc, csata, tehetetlenség vagy veszély.

A konfliktusok nem feltétlenül negatív jelenségei a közösségeknek, és tekintettel arra, hogy gyakorlatilag megkerülhetetlenek, meg kellene tanulnunk pozitívan tekinteni a konfliktuskezelésre, és úgy nézni az összeütközésekre, mint kihívásra, energiára, szenvedélyre, kreativitásra, összekovácsolódásra adott lehetőségekre. A jól kezelt konfliktusok erősítik a személyiséget, kreativitásra ösztönöznek és erősítik a közösséget. És bármilyen hihetetlennek hangzik, de erősíthetik a mi közösségeinket is.

Vallásoktató lelkipásztorként és mediátorként munkám során gyakran dolgozok konfliktusokkal. Ezekben a helyzetekben próbálom megteremteni azt a légkört és helyzetet, amiben egy probléma megbeszélhetővé válik. Munkámat, szemléletemet Jézus azon mondata határozza meg, amit arra a kérdésre adott, hogy melyik a nagy parancsolat a törvényben. „Jézus így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.” Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Mt 22,37–39) Úgy gondolom Jézus azért fogalmazott így, mivel Isten a maga képmására teremtette az embert, és mivel Isten maga Szent Háromság egységében létezik – az embert is egyfajta háromságban teremtette: Istennel, önmagával és társaival való egységben. Ezeket a kapcsolatokat azonban ápolni, gondozni kell. Ha valamelyik kapcsolatunkban baj van, az a másik kettőre is hatással van.

Lelkipásztorként számtalan helyzetben mérettetik meg teológiai tudásunk mellett azon képességünk, ahogy a ránk bízottak között forgolódunk. Sokszor méri le azon a munkánkat, hogy egy-egy konfliktust hogyan, milyen módon kezeltünk. És bizony, mint a ta-

nítványokkal is megtörtént, sokszor Jézussal egy hajóban utazva is megrémíthet bennünket egy-egy vihar, amiben helyt kell állnunk.

- Mit kezdünk egy-egy stresszhelyzettel?
- Hogyan tudunk Krisztus-képűek maradni egy-egy indulattal teli konfliktusban?
- Hogyan tudunk az intézményeinkben, gyülekezeteinkben kialakult viharokban a „békesség saruját” felöltve jelen lenni és megoldást találni?
- Hogyan tudjuk az együttműködést erősíteni közösségeinkben?
- Hogyan tudunk jól kérdezni és értően figyelni embertársainkra?
- Hogyan tartjuk kézben az érzelmeinket, és fókuszáljunk arra, ami igazán fontos?

Ajánlott irodalom:

GOLEMAN, Daniel: *Érzelmi intelligencia*, Budapest, Open Books, 2024.

KOHLRIESER, George: *Tűszök a tárgyalóasztalnál. Konfliktuskezelés mesterfokon*, Budapest, Háttér Kiadó, 2013.

SIEGEL, Daniel – BRYSON, Tina Payne: *A gyermeki elme. Agyfejlődés, konfliktusok, támogató szülői stratégiák*, Budapest, Ursus Libris, 2019.

SZABÓ-RÁCZ Vera: Konfliktuskezelés és szemléletformálás az osztályteremben, in: *Magyar Református Nevelés* 19 (2022/4), 25–40.

Godly Play-tréning

Előadó:	Dr. Kodácsy-Simon Eszter (teológus, hittanár, Godly Play-tréner, tanszékvezető egyetemi docens EHE)
Időpont:	2025. november 24–26.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	15.000.- Ft/fő

A Godly Play eltér attól a tanítási modelltől, amelyben a tanár mondja meg a gyerekeknek, hogy mit kell tudniuk és hinniük. A Godly Play segít a gyerekeknek abban, hogy saját maguk fedezzék fel Isten jelenlétét az életükben, elsajátítsák a keresztény és biblikus nyelvhasználatot, és a saját, lelki élményeiken keresztül élik meg a személyes kapcsolatukat Istennel. A Godly Play összekapcsolja Isten népének történeteit a gyermek saját tapasztalatával. Célja, hogy megmutassa, hogyan lehet nyitottnak lenni a Teremtőre, a Megváltóra és a Szentlélekre mindig, minden helyen.

Sok mindent meg lehet tanulni előadásokból és könyvekből, de a Godly Play-t személyesen, belülről kell megismerni. Ez a tréning ezt a tanulást teszi lehetővé. A résztvevők megtapasztalhatják a történetek erejét, megtanulhatják a történetmondás lényegét. Megismerhetjük, hogyan kell létrehozni a teret, és vezetni a foglalkozást. Felfedezhetik a gyermekek lelki világát. Megérthetik a Godly Play alapjait. Felfrissülhetnek és feltölthetnek lelkileg és szellemileg.

A képzésen a kölcsönös figyelem imádságos légkörében tanulunk, akkreditált és tapasztalt Godly Play oktatókkal.

Ajánlott irodalom:

BERRYMAN, Jerome W.: *Teaching Godly Play: How to Mentor the Spiritual Development of Children*, Denver, Abingdon Press, 1995.

NYE, Rebecca: *Children's Spirituality: What it is and Why it Matters*, London, Church House Publishing, 2009.

A várakozás spirituális dimenziói

Közös készülés az ünnepi alkalmakra

Előadók:	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE) Dr. Ledán M. István (egyetemi adjunktus, DRHE) Gacsályi Zsolt (lelkipásztor, Debrecen-Józsa)
Időpont:	2025. december 2.
Helyszín:	Debrecen-Józsa, Nyugalom Háza
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	6
Regisztrációs díj:	8.000.- Ft/fő

Az adventi időszak és a karácsony ünnepére való készülés különös spirituális tartalommal bír. Az inkarnáció misztériuma – az, hogy Isten igent mond a világra, az ember-létre, az emberi lét testi-lelki valójára – aligha mérhető ki a rutinszerűvé vált „vallási nagyüzem” állandó kellékei és kötelezettségei által, az adventi és karácsonyi időszakban. De a várakozásnak, a jövő jelenvalóságának az észlelése is felülírja az egyházi retorikánkban polgárjogot nyert, keresztyénnek tűnő megfogalmazásokat. Az ünnep előtti elcsendesedés során egyrészt a bibliai igehelyek elemzésével szeretnénk elmélyülni a jelen és jövő összefüggésének, illetve az adventi várakozás üzenetének értelmezésében, másrészt teológiailag kívánjuk újból elmélyíteni a jelenlét, inkarnáció, imádság és hálaadás (eucharisztia) jelentéstartalmát, harmadrészt a hittapasztalat megélésének témához kapcsolódó gyakorlatai által engedjük megtapasztalni a magunk számára az ünnepre való készülés lelki dimenzióit.

Ajánlott irodalom:

FAZAKAS SÁNDOR: A jótékony megszakítás reményében... Krisztus áldozatára való emlékezés eszkatológiai meghatározottsága és a kiengesztelődés társadalmi realitása, in: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): *Újszövetség és eszkatológia*, Debrecen, 2013, 239–254.

LEDÁN-MUNTEAN István.: Hogyan olvassuk a Jelenések könyvét?, in: *Igazság és Élet* 9 (2015/1), 161–171.

SIBA BALÁZS – SZABÓNÉ LÁSZLÓ Lilla – LÁNYI Gábor (szerk.): *Lelki éhség. Protestáns spiritualitás a 21. században*, Budapest, 2021.

*„Kihelyezett” továbbképzés egyházmegyéek részére
a Lelkésztovábbképző Intézettel való
előzetes hely- és időpont egyeztetés szerint*

**Harag és agresszió keresztyén közösségeinkben,
mint esély és veszély 1.**

*– a haragban rejlő energia nyújtotta lehetőségek
vertikális és horizontális terekben –
(1 napos alapozó képzés)*

Kód:
LT*25.12.
a.

Előadó: Dr. Kis Klára (egyetemi docens, DRHE)

Csoportlétszám: minimum 25 fő

Kreditpont: 6

Az egyre inkább narcisztikussá váló társadalomban megnövekszik az emberi kapcsolatokat veszélyeztető súrlódási felület, ami nem hagyja érintetlenül egyházunkat sem. Közösségeink (gyülekezetek, rétegalkalmak résztvevői, ifjúsági körök, hittan csoportok) konfliktusoknak való kitettsége azonban sajátosan keresztyén vonásaik okán is kiemelt figyelmet érdemel;

- mert ezekhez a közösségekhez nagy nyitottsággal, bizalommal, magas elvárásokkal (ideálok) közelednek az emberek, ami nagyon sérülékennyé teszi őket.
- mert egy ilyen közösségben való sérülés a hit krízisévé is válhat.
- mert a horizontális viszonyokban keletkező konfliktusokat a mélyben hamis istenkép is mozgathatja.
- mert gyülekezeti és egyéb közösségeink kifejezetten alkalmasnak tűnhetnek a gyermekkori deficitekből származó projekciók kiélésére.
- mert a „spirituális bypass”-ok, rövidzárlatos megoldások elmélyítik az egyén és közösség válságát, növelik a feszültséget.
- az erőltetett harmóniatörekvések megfosztanak azoktól a tanulóhelyzetektől, melyekben gyakorlatra tehetnénk szert konfliktusok feloldása terén.
- mert szakmai kérdések emberi problémákká válhatnak, illetve a szakmaiság áldozatává válik a kezeletlen kapcsolati konfliktusoknak.

Tematika:

1. Az agresszió fogalma és jelensége a humán tudományok tükrében
2. Az erőszak megjelenése a biblikumban
3. Az iskola világa, mint az erőszak megnyilvánulásának sajátos tere, az agresszív gyermek
4. Az agressziót mérséklő iskolai légkör, tanulásszervezési formák és nevelői magatartás
5. Krízisek-válaszok, frusztráció tolerancia
6. Segítő kommunikáció az indulatkezelés szolgálatában
7. A mediáció lehetőségei
8. Asszertivitás
9. EMK (Erőszak-Mentes-Kommunikáció), mint erőszak prevenció és konfliktuskezelés
10. A hatékony fegyelmezés kérdései

Kód:
LT*25.12.
b.

Harag és agresszió keresztyén közösségeinkben, mint esély és veszély 2.

– *indulatkezelés, megbocsátás, a bizalom helyreállítása* –
(az 1 napos alapozó képzésre épülő képzés)

Előadó: Dr. Kis Klára (egyetemi docens, DRHE)

Csoportlétszám: minimum 25 fő

Kreditpont: 6

Az egyház létmódjából fakadó speciális konfliktusai:

1. Egyház a világban (társadalmi kontextus)
2. Az egyház „kettős természete”
3. Gyülekezeti közösségek belső feszültségei
4. Hívó emberek a tatamin
5. Intra-pszichés konfliktusok

A gyülekezetekben jelenlevő látens agresszió, vagy a már érzékelhető feszültség lehet egyfajta *hiánytünet*, ami a biblikus és árnyalt tanítás, és egy emberarcú lelkigondozás deficitjét mutatja. Amennyiben ezzel a kiforratlan látásmóddal és elégtelen eszköztárral lép be az egyház saját intézményeibe, gyülekezeti közösségeibe, úgy az agressziókezelés kultúrájának hiányában szinte mindig beleesik a moralizálás csapdájába, elmulaszt disztinguálni, illetve az előző kettő okán kitarakva marad előtte az a nagy lehetőség, amit az agresszív viselkedés, *mint információs bázis* jelenthetne. Jobb híján nem marad más üzenete igehirdetésében, katechézisében, viszonyulásaiban és a „rejtett tanterv” különös csatornáin; mint az agresszió *ellenzése, batározott letiltása*. Az érintett hívók oldalán pedig megjelenik az érzelmi leszabályozottság sokféle szövődményt okozó valósága és a védekező/elhárító mechanizmusok különböző válfajai. Elsősorban erre a jelenségre szeretnénk a képzés során ránézni, rendszerben gondolkodva ugyanakkor saját attitűdünket is vizsgálva.

A téma feldolgozása:

- Keresztyén életgyakorlatunk külső nézőpontból
- A témához kapcsolódó bibliai tartalmak kigyűjtése – a Biblia istenképe
- A humán segítő foglalkozások eszköztára (meddig mehetünk el?)
- Esetmegbeszélések, személyes tapasztalatok átadása
- Megküzdött történetek, sikeres megküzdési stratégiák

Az első századok keresztyéneit nem a hitük, sokkal inkább az egymáshoz való viszonyulásuk alapján azonosította a környezetük. „Nézzétek, mennyire szeretik egymást!”- mondták róluk. Tagadhatatlan, hogy a keresztyén közösségekben ma is a legtöbbet hangoztatott bibliai tartalom a szeretet, ugyanakkor számos fájdalmas példa mutatja, mennyire nehéz megvalósítani a szeretet parancsát. Nem annyira egy ellenséges világ, sokkal inkább a közösségekben önálló életet élő elfedett vagy eszkáladott, de nem kezelt konfliktusok miatt. „Az elhangzó igehirdetésekből sok szó esik az isten- és emberszeretet fontosságáról, a bűnbánat és a megbocsátás hatalmáról, ugyanakkor kevés a meleg, közvetlen emberi kommunikáció, kevés az igazán barátságos nevezhető kapcsolat, olyan, amely elbír konfliktusokat, vélemény- különbségeket, netalán különböző hitbeli meglátásokat.” Szabó Ildikó megállapítása eszméletű és elgondolkodtató. De így látjátok-e ti is? Van-e feladatunk a téma kapcsán? Mik

az eszközeink, erőforrásaink és lehetőségeink? Ezekre a kérdésekre keresünk választ Isten segítségével az egy napos szakmai továbbképzésen.

Ajánlott irodalom:

- ARONSON, Elliot: *Columbine után. Az iskolai erőszak szociálpszichológiája*, Budapest, Ab Ovo Kiadó, 2009.
- BECK, Aaron T: *A gyűlölet fogságában*, Budapest, Háttér Kiadó, 2001
- BERNE, Erick: *Játsszámak nélkül*, Budapest, Háttér Kiadó, 2013, 145.
- BUDA Béla: *Empátia. Budapest*, Urbis Kiadó, 2006.
- BUDA Mariann: *Az iskolai erőszak megelőzése és kezelése*, Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015.
- NELSEN, Jane: *Pozitív fegyvelmezés*, Budapest, Reneszánsz Kiadó, 2013
- ROSENBERG, MARSHALL B.: *A szavak ablakok, vagy falak. Az erőszakmentes kommunikáció*. Budapest, Agykontroll Kft., 2001.
- WINKLER MÁRTA: *Örömrre nevelni*, Szombathely, Savaria University Press, 2016.

Tanítás a gyülekezetben 1.

A református istentisztelet és a gyülekezet

Kód:
LT*25.13.

Előadó: Dr. Kovács Krisztián (egyetemi docens, DRHE)

Csoportlétszám: minimum 25 fő

Kreditpont: 6

A Tiszántúli Református Egyházkerület egy új kiadványsorozatot indított útjára, amelynek célja, hogy a református egyházhoz és gyülekezethez való tartozást több oldalról járja körül, s ezt mindene-előtt a gyülekezetben belüli tanítással segítse elő, illetve erősítse meg. A füzetek tematikáját követve a lelkésztovábbképzésben is szeretnénk megjeleníteni azokat a fontos témákat, amelyek egyaránt adhatnak impulzusokat a lekipásztor, s egyaránt a gyülekezeti tag, presbiter vagy más szolgálattevő számára.

Az első kihelyezett képzés az istentisztelet liturgiáját állítja a középpontba, a következő résztémákat megszólaltatva:

1. Mit jelent a lekipásztor részéről az istentisztelet: lehetőség, feladat, kihívás vagy ünnep?
2. Az előkészület teológiai implikációi: szent idő és szent tér
3. Az istentisztelet mint interakció: egyszemélyes szereplés helyett a közösség ünnepe
4. Az istentisztelet elemei

A képzés egyben segítséget kíván nyújtani a lelkészeknek abban is, hogy milyen módszertannal lehet ez ismereteket különböző formákban (tematikus bibliaóra, igehirdetés sorozat, stb.) a gyülekezetnek továbbadni.

Ajánlott irodalom:

- HAFENSCHER Károly: *Liturgia*, Budapest, Luther Kiadó–Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszék, 2010.
- KOVÁCS Krisztián: *A református istentisztelet és a gyülekezet* (Egyházkerületi Tanulmányi Füzetek 1), Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerület, 2024.

Lelkésztovábbképző programok 2025 – Tiszántúl

Kód	Cím	Időpont	Helyszín	Kredit pont
LT ²⁵ .1.	Kijelentés, üzenet vagy munkaesköz?	2025. március 18. és április 1. (2x1 nap)	Debrecen	12
LT ²⁵ .2.	Nevelés a 21. században: Z és Alfa generáció, AI kihívások, IKT eszközök – szempontok a hittanoktatáshoz	2025. szeptember 10. és 17. (2 délután)	ZOOM	8
LT ²⁵ .3.	Mi a jelentősége hitünk és szolgálatunk számára a náicei hitvallásnak?	2025. szeptember 11.	Debrecen	6
LT ²⁵ .4.	Mit akar a Jelenések könyve?	2025. szeptember 22-24.	Beregdaróc	15
LT ²⁵ .5.	Jelenléted – lakhelyem; ima – ahol kegyelmeddel érintesz	2025. szeptember 29. – október 1.	Berekfürdő	15
LT ²⁵ .6.	Spiritualitás és mentálhigiéné. <i>A lelképásztor lehetőségei az egészséges lelki élet kialakítására és megőrzésére.</i>	2025. október 6-8.	Beregdaróc	15
LT ²⁵ .7.	„Kapunyitási pánik”	2025. október 13-15.	Beregdaróc	15
LT ²⁵ .8.	Etikai kérdések a gyülekezetben 2. – „Taníts minket úgy számlálni napjainkat...” <i>Az élet végén felmerülő etikai kérdések</i>	2025. november 3-5.	Berekfürdő	15
LT ²⁵ .9.	Emberközi kapcsolataink - egy alternatív vitarendezési lehetőség eszközei a konfliktusok világában-	2025. november 10-12.	Berekfürdő	15
LT ²⁵ .10.	Godly Play - Gyermekistentiszteleti program-	2025. november 24-26.	Berekfürdő	15
LT ²⁵ .11.	A várakozás spirituális dimenziói -közös készülés az ünnepi alkalmakra-	2025. december 2.	Debrecen-Józsa	6

RPI - Központi szervezésű képzések

Az RPI minden képzésével kapcsolatosan érdeklődni és jelentkezni az rpi.katechetika@reformatus.hu e-mail címen.

A kreditpontok beszámítását a lelkipásztor a kerületileg illetékes Lelkésztovábbképző Intézetnél kérvényezze a Tanúsítvány másolatának beküldésével!

Módszertani megújulás, középiskola: alap- és kiegészítő modulok bemutatása, sorozat

Előadó: Csőri-Czinkos Gergő (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont:

- 2025.01.24. Keresztyén felekezetek
- 2025.02.07. Egyháztörténet – Magyar
- 2025.02.21. Egyháztörténet – Egyetemes
- 2025.03.21. Újszövetség kiegészítő modul – Jézus gyógyításai és hatalma
- 2025.04.04. A serdülőkor etikai kérdései – Etika kiegészítő modul
- 2025.05.16. Az első keresztyének világa – Újszövetségi kiegészítő modul

Helyszín: online, Zoom. Minden alkalommal 17.00–19.15 között

Tanóra: alkalmanként 3×45 perc.

Kreditpont lelkipásztoroknak: attól függően, hogy a sorozat mennyi alkalman vesznek részt: részvételi időtartam/60 perc.

Részvételi díj: a részvétel ingyenes, de előzetes jelentkezéshez kötött.

Az MRE hittanoktató előmeneteli rendszere

Előadó: Dr. Szászi Andrea (katechetikai igazgatóhelyettes, RPI)

Időpont: Két részre bontva kerül megtartásra. 2025.02.05, 2025.02.13.

Helyszín: online, Zoom.

Kreditpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: Ingyenes, de előzetes részvételhez kötött. Részvételi igazolást csak mindkét alkalmon való részvétel és a feladatok teljesítése esetén tudunk kiállítani.

Módszertani börze bérlet

A katechéta számára fontos a szakmai önképzés lehetősége. Ehhez kapcsolódva 2025-ben újra meghirdetjük a „Módszertani börze” sorozatot, amely az év során 11 darab 5×45, 6×45 vagy 8×45 perces továbbképzést jelent. A továbbképzéseket többnyire késő délutáni/koraesti alkalmakra vagy hétvégére tervezzük, és reméljük, hogy mindenki megtalálja a hozzá illő szakmai programot. Ezek egy része online, néhány pedig csak jelenléti módon kerül megtartásra. Minden továbbképzés kreditet ér hittanoktatók és lelkipásztorok számára is. Bár lehetőség van egyenként is jelentkezni és részt venni ezeken az alkalmakon, amelyek költsége időkerettől és helyszíntől függően 5.000–10.000 Ft, de kedvezményes alternatívaként 2025. február 28-ig lehetőség van egy éves „korlátlan” bérletet vásárolni.

Az ún. „Módszertani börze” bérlet tulajdonosa akár mind a 8 képzésen részt vehet további költség nélkül. A részvétel feltétele, hogy a bérlet megvásárlása után jelentkezzen be a képzés jelentkezési határidejéig az adott alkalomra. Előzetes bejelentkezés nélkül nem tudjuk az érdeklődő számára a belépési linket kiküldeni.

A bérlet ára: br. 20.000 Ft/fő

Érdeklődni és megrendelni az rpi.katechetika@reformatus.hu e-mail címen lehet.

A bérlet alkalmai:

Konfliktuskezelés a mediáció eszközeivel a gyermekek között: szemlélet és ötletek a hittanoktatásban

Előadó: Szabó-Rácz Vera (lelkipásztor, pasztorápszichológiai szakreferens, mediátor)

Időpont: az online képzés két részre bontva kerül megtartásra.
2025.03.06. és 2025.03.27.

Helyszín: online, Zoom. A jelenléti képzés helyszíne: Budapest

Kreditpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

Bibliodramatikus eszközök a hittanórán

Előadó: Dr. Thoma László (lelkipásztor, bibliodráma vezető)

Időpont: az online képzés két részre bontva kerül megtartásra.
2025.03.13 és 2025.04.10.

Helyszín: online, Zoom.

Ugyanez a képzés jelenléti módon is meghirdetésre kerül. Időpontja:
2025.04.12.

A jelenléti képzés helyszíne: Budapest

Kreditpont lelkipásztoroknak: 8

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
10.000 Ft/fő

Nyári hittanos gyermekhét – szempontok és jó gyakorlatok

Előadó: Pluhár Gáborné Szűcs Enikő (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont: A képzés két részre bontva kerül megtartásra. 2025.04.03 és
2025.04.09.

Helyszín: online, Zoom.

Kreditpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

A családi istentisztelet formái és lehetőségei – intézményeink és gyülekezeteink kapcsolata a ránk bízott családokkal

Előadó: Pluhár Gáborné Szűcs Enikő (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont: A képzés két részre bontva kerül megtartásra. 2025.05.29. és
2025.06.05.

Helyszín: online, Zoom.

Kreditpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

Az ifjúsági közösségépítés lehetőségei

Előadó: Csőri-Czinkos Gergő (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont: A képzés két részre bontva kerül megtartásra. 2025.09.12. és
2025.09.19.

Helyszín: online, Zoom.

Kreditpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

PPT készítése: kezdő, középhaladó és haladó

Előadó: Zimányi Noémi (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont: 2025.09.09., 09.16, 09.23.

Helyszín: online, Zoom.

Kredítpont lelkipásztoroknak: 6

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
6.000 Ft/fő

Kapcsolódási pontok az óvodásokhoz – valláspedagógiai szempontok és segédanyagok az óvodai hitéleti neveléshez

Előadó: Pluhár Gáborné Szűcs Enikő (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont: A képzés két részre bontva kerül megtartásra. 2025.09.18. és
2025.09.25.

Helyszín: online, Zoom.

Kredítpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

Érzelmi nevelés: bullying és bántalmazáskészítés, prevenció lehetőségei a hittanórán

Előadó: Dr. Szászi Andrea (katechetikai igazgatóhelyettes, RPI)

Időpont: A képzés két részre bontva kerül megtartásra. 2025.09.24.,
2025.11.05.

Helyszín: online, Zoom.

Kredítpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

Érzelmi nevelés: Gyász- és veszteségfeldolgozás, lelki kísérés: kapcsolódások a hittanoktatáshoz

Előadó: Dr. Szászi Andrea (katechetikai igazgatóhelyettes, RPI)

Időpont: 2025.10.17.

Helyszín: online, Zoom.

Kredítpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

Drámás hittan

Előadó: Zimányi Noémi (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont: 2025.11.04.

Helyszín: Budapest

Kredítpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
8.000 Ft/fő

Bibliai történetmondás tárgyakkal

Előadó: Zimányi Noémi (katechetikai szakértő, RPI)

Időpont: 2025.11.18.

Helyszín: online, Zoom.

Kredítpont lelkipásztoroknak: 5

Részvételi díj: a Módszertani börze bérlet keretein belül vagy önállóan:
5.000 Ft/fő

A lelkésztovábbképző.hu weboldalon online formában is elérhető a tiszántúli Lelkésztovábbképző Intézet jubileumi konferenciájának anyaga. Mint ismeretes, 2022. szeptember 9-én szakmai nap keretében emlékeztünk az intézet alapítására és az eltelt időszak munkájára.

A jubileumi konferencia témáját a lelkészi szerepkörök tartalma, illetve azok változásai és egymáshoz való viszonyuk vizsgálata képezte: lelkész mint igehirdető, mint lelkigondozó, tanító, egyházvezető, lelkész mint erkölcsi véleményformáló és közéleti személyiség stb. Annál is inkább tisztázásra várnak e szerepkörök, mivel lelkipásztori szolgálat egyházunkban az utóbbi 20–30 év során meglehetősen átalakult, komplexebbé vált. Tartalma továbbra is a Szentírás üzenetének mint Isten kijelentésének hirdetése marad a különböző élethelyzetekre tekintettel – azonban az élethelyzetek sokfélesége, a társadalmi átalakulások, a kommunikáció megváltozása újabb és újabb kihívások elé állítják szolgálatunkat. A teológiai ismeretek elmélyítése, alkalmazásuk módszertani kérdéseinek elsajátítása, a szociális és kommunikatív kompetenciák állandó fejlesztése nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a lelkipásztorok egyrészt hatékonyan végezzék szolgálatukat, másrészt maguk is örömet leljék hivatásuk gyakorlásában. Bővebben olvashatunk minderről alábbi kiadványunkban:

1 Igazság és Élet

2024. FOLYÓIRAT A LEKIPÁSZTORI ÉS
Különszám 1. NEVELŐMUNKA SZÁMÁRA

**Lelkésztovábbképzés – összeköt, inspirál,
perspektívát ad**
20 éves a Tiszántúli Lelkésztovábbképző Intézet

A lelkész mint

igehirdető.....	13
liturgus	23
lelkigondozó	35
egyházvezető	43
közéleti személyiség	53

A 20 éves jubileum alkalmából készült kisfilm a QR-kód beolvasásával elérhető.

1

Igazság és Élet

2025. 1. szám FOLYÓIRAT A LELKIPÁSZTORI ÉS
január - március NEVELŐI MUNKA SZÁMÁRA

Ajánlás.....	3
Igetanulmányok.....	5
Kazuáliák.....	151
Kitekintés.....	161

DEBRECEN

Az „Igazság és Élet” c. kiadvány a Vasady Béla, Révész Imre, Szabó Zoltán és Soós Béla által 1935-ben Debrecenben alapított, lelkipásztorok, vallástanárok, segédlelkészek és teológusok szolgálatra való készülését segítő folyóirat szellemi örökségét kívánja folytatni.

Tartalma: igitanulmányok ünnep és vasárnapi igehirdetésekhöz, kazuális szolgálatokhoz, segédanyag gyermek és ifjúsági munkához, gyülekezetépítéshez valamint teológiai véleményformáláshoz aktuális egyházi és közéleti kérdésekben.

Az „Igazság és Élet” megrendelhető – már elektronikus változatban, online folyóiratként is!

**További részletes információ
a www.lelkesztovabbkepzo.hu honlapon,
e-mailen (tovabbk@drk.hu) vagy
az 52/518-599-es telefonszámon.**

MEGRENDELŐ SZELVÉNY

Megrendelem az „Igazság és Élet” c. folyóirat következő számait: (pl. 2025/1-4.)

_____ példányban.
Megrendelési időszak kezdete (pl.: 2025 év, I. negyedév):

_____ év _____ negyedév

Kipostázott példányt kérek (a megfelelő aláhúzendő):

igen / nem

Letölthető számot kérek (a megfelelő aláhúzendő):

igen / nem

Előfizetési díj : 2000Ft + 1000Ft postaköltség/szám.

Egy évre: 8000Ft + 4000Ft postaköltség (Mo-n).

Romániai előfizetőknek: 2000Ft/szám + 25 lej/év.

A www.lelkedtovabbkepzo.hu oldalról történő letöltés esetén nincs postaköltség.

Megrendelő megnevezése: _____

Postázási címe : (Határon túliaknál az adott ország szabályai szerint kérjük a postacímet!):

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Utca, házszám: _____

Egyházkerület: _____

Egyházmegye: _____

Számlakérő megnevezése (ha eltér): _____

Számlázási címe:

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Utca, házszám: _____

*Közösségi adószám (csak határon túliaknak!): _____
(intézménynek, egyházközségnek csak akkor tudunk számlát kiállítani, ha rendelkezik közösségi adószámmal)*

Fizetés módja: banki átutalással
Tiszántúli Református Egyházkerület
11738008-20011428

Megrendelhető:

Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet, 4026 Debrecen,
Kálvin tér 16. postai címen; +36-52/518-599 telefonszámon,
tovabbk@drk.hu e-mail címen vagy regisztráció után
a www.lelkedtovabbkepzo.hu honlapon.

JELENTKEZÉSI LAP

Jelentkezés 2025. április 1-ig!

Név:

Szül.hely, idő:

Anyja neve:

Lakcím:

Szolgálati hely:

Egyházmegye:

Telefon:

E-mail cím:

A számlát a
következő névre és
címre kérem:

Fizetés módja: banki átutalással

Részt kívánok venni az alábbi szemináriumon:

Kód:

Időpontja:

A program címe:

Kelt:

.....
aláírás

Jelentkezés és további információk:
Dr. Fazakas Sándor
4026 Debrecen, Kálvin tér 16.
Tel: 52/518-599;
e-mail: tovabbk@drk.hu

A programfüzet a jelentkezési lappal együtt letölthető
a Tiszántúli Református Lelkesztovábbképző Intézet
honlapjáról:
www.lelkesztovabbkepzo.hu